

15.4.2014

Nettiäänestystä valmistelevan työryhmän kokous

Aika torstai 10.4.2014, klo 13 - 16

Paikka Oikeusministeriö, Eteläesplanadi 10, kokoustila Lainvalmistelukunta (6. krs)

Osallistujat   Kirsi Pimiä, puheenjohtaja
~~Olli-Pekka Rissanen~~
~~Markku Mölläri~~
Jussi Aaltonen
Jukka Leino
Marianne Pekola-Sjöblom
~~Kaisa Nyberg~~
~~Valtteri Niemi~~
Sami Borg
~~Antti Vähä-Sipilä~~

Pysyvä asiantuntija:

~~Timo Salovaara~~

Vierailevat asiantuntijat:

valtiosääntöoikeuden professori Veli-Pekka Viljanen

tietohallintojohtaja Max Hamberg

Karoliina Luoto, Codento

Matti Heikkinen, Codento

Olavi Köngäs, Codento

Sihteerit:

Heini Huotarinen

Marita Kolehmainen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi paikallaolijat.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja hyväksyttiin ilman muutoksia.

3. professori Veli-Pekka Viljanen, kuuleminen

Professori Veli-Pekka Viljanen kertoi, että nettiäänestysjärjestelmän kehittämisessä keskeisintä on järjestelmän uskottavuus. Nettiäänestysjärjestelmässä voi olla joitakin etuja, jotka liittyvät äänes-

tysprosentin mahdolliseen paranemiseen erityisesti ulkosuomalaisten osalta. Nettiäänestys ei voisi ainakaan aluksi syrjäyttää muita äänestämismahdollisuuksia. Järjestelmän on oltava turvallinen ja toimintavarma. Järjestelmä tulisi ottaa laajasti käyttöön vasta sitten, kun on varmuus, että järjestelmä toimii täysin luotettavasti ja varmasti.

Nettiäänestyskokeilut voisi olla perusteltua aloittaa kunnallisista kansanäänestyksistä.

Erilaisissa tavoissa äänestää ennakoon tulee olla samanlaiset menettelyt. Nettiäänestyksen kehittämisessä on otettava huomioon yhtäläinen äänioikeus, minkä vuoksi kokeilulainsäädäntö olisi lähökohtaisesti ongelmallinen koko maan kattavissa vaaleissa. Eduskuntavaaleissa voisi mahdollisesti tulla kyseeseen vaalipiirikohtainen kokeilu.

Äänioikeuden yhtäläisyydestä johtuu myös se, että jos nettiäänestyksessä sallitaan uudelleen äänestäminen, se pitäisi sallia kaikille ennakkoäänestäneille.

Koska nuorempi sukupolvi toimii muutenkin netissä, legitiimisyyskysymys on voitettavissa ainakin pitkällä aikavälillä. Nettiäänestyksessä avoimeksi kysymykseksi jää vaalien salaisuus ja kontrolli siitä, että äänestäjä aidosti äänestää itse. Vahva tunnistautuminen ei olisi yksinään riittävä todiste siitä, että henkilö on itse äänestänyt. Nykyisin vaaliviranomaisen edessä tapahtuva äänestäminen varmistaa, että äänestäjä äänestää itse ja että äänestäminen tapahtuu ilman painostusta.

Lisäksi Viljanen totesi, että perustuslaki edellyttää vaalipäivän/äänestyspäivän äänestystä.

4. Tekninen vuoropuhelu

Codenton edustajat esittelivät raporttia teknisestä vuoropuhelusta. Käytiin yleiskeskustelu teknisen vuoropuhelun tuloksista ja nettiäänestysjärjestelmien ominaisuuksista, kuten tunnistautumisesta, luotettavuudesta ja lisensoinnista. Netissä julkaistava raporttiluonnos lähetetään kommentoitavaksi työryhmälle toukokuun ensimmäisellä viikolla.

5. Yleiskeskustelu ja työryhmän linjaus nettiäänestyksen edellytyksistä Suomessa järjestettävissä kunnallisissa kansanäänestyksissä

Käytiin yleiskeskustelua nettiäänestyksen edellytyksistä kunnallisissa kansanäänestyksissä. Todettiin alustavasti, että kunnallisilla kansanäänestyksillä voisi olla hyvä aloittaa mahdolliset nettiäänestyskokeilut. Työryhmälle toimitetaan hyvissä ajoin ennen seuraavaa kokousta pohjapaperi avoimista kysymyksistä ja keskustelua nettiäänestyksestä kunnallisissa kansanäänestyksissä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

6. Muut asiat

Puheenjohtaja totesi, että kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta on antanut työryhmälle lausunnon nettiäänestyksestä. Huhtikuun ajan on käynnissä kansalaiskeskustelu nettiäänestyksestä otakantaa.fi-palvelussa.

7. Kokouksen päättäminen

Seuraava kokous 8.5.2014 klo 13-16.